

Kā kļūt par auklīti

Publicēts: 19.06.2020.

Kāpēc ir vajadzīgas auklītes vai citi bērnu pieskatītāji?

Ja vecāki vai cilvēki, kuru aprūpē bērns nodots, nevar nodrošināt, ka bērns līdz septiņu gadu vecumam viņu prombūtnes laikā atrodas uzticama cilvēka klātbūtnē, viņiem ir pienākums nodrošināt bērna uzraudzību pie bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēja bērna dzīvesvietā vai citā bērna uzraudzībai paredzētā vietā, vai pie bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēja, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu vai bērnu interešu izglītības programmu.

Tas nozīmē: ja vecāks pats nevar pieskatīt savu bērnu, un to nevar izdarīt neviens cits cilvēks, kuram vecāks uzticas, bērna pieskatīšana ir jāuztic speciāliem pakalpojumu sniedzējiem - pirmsskolas izglītības iestādei, bērnu attīstības centram, auklītei u.c. To nosaka Bērnu tiesību aizsardzības likuma 50.3 pants.

Vai auklēm ir kādas īpašas prasības?

No 2013.gada 1.septembra spēkā ir 16.jūlijā pieņemtie Ministru kabineta noteikumi Nr.404 „Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība”, kas nosaka profesionālās kvalifikācijas un drošības prasības, sniedzot bērnu uzraudzības pakalpojumu, pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtību Bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrā, reģistra pārzini un reģistrā iekļaujamo informāciju.

Kas personai jā dara, lai reģistrētos kā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējs (aukle)?

Pirmkārt, fiziskajai personai (kas ir aukle) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā jāreģistrējas kā individuālam komersantam vai Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam.

Otrkārt, personai jāreģistrējas Bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēju reģistrā.

Informācija par reģistrāciju pieejama [šeit](#)

Kā visizdevīgāk maksāt nodokli?

Valstī pastāv vairāki nodokļu maksāšanas režīmi, no kuriem auklītei ir jāizvēlas viens, reģistrējoties Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicējam:

- iedzīvotāju ienākuma nodoklis par ienākumiem no saimnieciskās darbības,

- patentmaksa vai

- mikrouzņēmumu nodoklis.

Plašāka informācija ir pieejama Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā sadaļā "Saimnieciskās darbības veicēji"

<https://www.vid.gov.lv/lv/saimnieciskas-darbibas-veiciji>

Valsts ieņēmumu dienesta informatīvais tālrunis - 67120000

Mutiskas konsultācijas nodokļu normatīvo aktu piemērošanas jautājumos var saņemt jebkurā Valsts ieņēmumu dienesta klientu apkalpošanas centrā.

Kur jāreģistrējas kā bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējam?

Bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzējus reģistrē Izglītības kvalitātes valsts dienests (IKVD). IKVD adrese ir Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 14, Rīga, LV-1050. Sazināties ar IKVD iespējams pa tālruni 67222504. Iesniegumu var nosūtīt arī pa pastu un elektroniski uz adresi ikvd@ikvd.gov.lv. Sīkāk par to: www.ikvd.gov.lv.

Kā rakstīt iesniegumu?

Lai reģistrētos Bērnu uzraudzības pakalpojumu sniedzēju reģistrā, auklei jāiesniedz IKVD rakstisks iesniegums. Ar reģistrēšanās kārtību iepazīties un iesnieguma [veidlapu](#) atrast var arī IKVD mājas lapā:

Kādi cilvēki var strādāt par auklītēm?

1) auklīte nav izdarījusi Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72.pantā minētos pārkāpumus vai noziedzīgus nodarījumus (piemēram, aukles nav pieļāvušas amorālu uzvedību darbā vai ārpus darba, un tas konstatēts ar tiesas spriedumu vai citu kompetentas iestādes lēmumu, nav sodītas par noziedzīgiem nodarījumiem saistībā ar vardarbību vai noziedzīgiem nodarījumiem pret tikumību un dzimumneaizskaramību u.tml.);

2) ar tiesas lēmumu auklei nav pārtrauktas vai atņemtas aizgādības tiesības vai ar bāriņtiesas lēmumu persona nav atcelta no aizbildņa pienākumu pildīšanas to nekārtīgas pildīšanas dēļ vai tai nav atņemts audžuģimenes vai viesģimenes statuss, ja tā nav pildījusi attiecīgos pienākumus atbilstoši bērna interesēm;

3) auklei ir apliecība par prasmēm sniegt pirmo palīdzību, ja viņa zināšanas pirmās palīdzības sniegšanā nav apguvusi pieaugušo formālās izglītības programmas vai profesionālās pilnveides izglītības programmas ietvaros;

4) aukle ir apguvusi profesionālās pilnveides izglītības programmu bērnu aprūpes jomā (ne mazāk kā 40 stundas klātienē, ietverot, piemēram, mācības par bērna attīstības vecumposmiem, rīcību situācijās, kas apdraud bērna drošību, mediāciju), ja tiek sniegts pilna laika pakalpojums (vairāk par 4 stundām dienā) un pakalpojuma sniegšanā iesaistītajai personai nav vidējās profesionālās pedagoģiskās vai augstākās pedagoģiskās izglītības vai nav iegūta aukles profesionālā kvalifikācija.

Kā IKVD reģistrēs auklītes?

IKVD mēneša laikā pēc iesnieguma saņemšanas pieņems lēmumu par pakalpojuma sniedzēja reģistrēšanu vai reģistrēšanas atteikumu.

Pieņemot lēmums par pakalpojuma sniedzēja reģistrēšanu, IKVD piešķirs pakalpojuma sniedzējam reģistrācijas numuru un reģistrā veiks ierakstu par pakalpojuma sniedzēju. Lēmumu par pakalpojuma sniedzēja reģistrēšanu vai reģistrēšanas atteikumu IKVD triju darbdienu laikā pēc tā pieņemšanas publicēs internetā (www.ikvd.gov.lv). Pēc pakalpojuma sniedzēja vēlmes IKVD izsniegs arī reģistrācijas apliecību.

Kas vēl jānodrošina auklītei?

Auklītei bērnu uzraudzības pakalpojuma sniegšanā jāievēro šādas prasības:

1) jānodrošina pirmreizējās veselības pārbaudes un periodisko veselības pārbaudžu veikšanu personām, kas nodarbojas ar bērnu uzraudzību;

2) jāsaņem Pārtikas un veterinārā dienesta atļauju ēdināšanas pakalpojumam, ja pilna laika pakalpojums tiek sniegts ārpus bērna dzīvesvietas (šī prasība neattiecas uz auklēm, kas bērnus pieskatīs savā dzīvesvietā);

3) pakalpojuma sniegšanas laikā jānodrošina ugunsdrošības, darba aizsardzības un higiēnas prasību ievērošana;

4) pakalpojuma sniegšanas laikā jānodrošina pirmā medicīniskā palīdzība (auklei pakalpojuma sniegšanas vietā vajadzīga pirmās medicīniskās palīdzības aptieciņa, kuras saturs atbilst normatīvajos aktos par pirmās palīdzības aptieciņas medicīnisko materiālu minimumu noteiktajām prasībām).

 [Infografika apskatāma šeit](#)

<https://www.lm.gov.lv/lv/ka-klut-par-aukliti>